

Nieuw Haags Peil van 29 juni 2008

Na de schommeling van vorige week zien we bij een aantal partijen weer een kleine correctie. Trots op NL wint 2 zetels terug van de zetels die vorige week werden verloren. PVV en SP verliezen 1 van de zetels die gewonnen werden. Daarnaast zien we ChristenUnie 1 zetel stijgen en D66 1 zetel dalen.

De veranderde electorale positie van de partijen in ruim 1 jaar tijd is goed te zien als gekeken wordt naar de resultaten op de vraag welke partijen een kans maken op de stem van de kiezer, zoals de tabellen op de volgende pagina laten zien.

Landelijke peiling politieke voorkeur

<i>in zetels Tweede Kamer</i>	Verk. TK 2003	Verk. TK 2006	29/6 2008	22/6 2008
CDA	44	41	32	32
PvdA	42	33	16	16
SP	9	25	18	17
VVD	28	22	17	17
PVV		9	14	13
Groen Links	8	7	11	11
ChristenUnie	3	6	6	7
D66	6	3	14	13
SGP	2	2	2	2
PvdDieren	0	2	2	2
Trots op NL			18	20
Andere partij	8	0	0	0
Totaal	150	150	150	150
CDA+PVDA+ChristenUnie	89	80	54	55

De vier grootste partijen bij de laatste verkiezingen hebben een deel van hun potentiële electoraal verloren. Op een dusdanige wijze dat het potentiële electoraat voor D66 en Trots op NL groter is dan dat voor de PvdA en de VVD. Dat is voor alle vier partijen gebeurd doordat inmiddels 25 a 30% van de kiezers uit 2006 de desbetreffende partij geen kans geeft op een stem!

De electorale wederopstanding van D66 is heel goed te zien. Onder alle categorieën kiezers uit 2006 is de kans dat men op D66 gaat stemmen aanzienlijk vergroot. Bij de kiezers van het CDA uit 2006 is dat percentage gestegen van 1% naar 14%. Een stijging van 13 a 15% zien we bij alle kiezers, maar niet bij de PVV-kiezers.

Trots op NL heeft een forse potentiële aanhang bij kiezers van CDA, VVD en PVV uit 2006.

De tabellen laten zien hoeveel er in ruim 1 jaar kan veranderen in wat men van een politiek partij vindt. Ruim een kwart van de kiezers uit 2006 geven nu de partij waarop ze gestemd hebben niet eens meer een kans op hun stem. En D66 en Trots op NL hebben inmiddels een kiezerspotentieel dat even groot is als dat van het CDA en iets groter als dat van PvdA, VVD, SP en Groen Links.

Partijen die kans maken op een stem

<i>in procenten van:</i>	Allen			kiezer CDA*)		
	29/11/06	22/4/07	29/6/08	29/11/06	22/4/07	29/6/08
CDA	31%	30%	24%	98%	89%	69%
PvdA	29%	28%	21%	2%	2%	3%
SP	34%	30%	24%	6%	12%	4%
VVD	26%	26%	22%	42%	39%	33%
PVV	16%	20%	18%	18%	23%	22%
GrLinks	23%	23%	22%	2%	0%	2%
ChristenUnie	14%	15%	10%	26%	32%	21%
D66	6%	12%	24%	1%	1%	14%
Partij voor de Dieren	6%	7%	6%	1%	1%	2%
Trots op NL			23%			26%

) heeft CDA gestemd bij vorige verkiezingen

<i>in procenten van:</i>	kiezer PvdA			kiezer VVD		
	29/11/06	22/4/07	29/6/08	29/11/06	22/4/07	29/6/08
CDA	2%	3%	2%	32%	23%	14%
PvdA	94%	84%	69%	0%	2%	3%
SP	53%	41%	37%	4%	2%	1%
VVD	4%	4%	3%	98%	95%	74%
PVV	2%	3%	11%	24%	33%	31%
GrLinks	44%	40%	42%	2%	3%	1%
ChristenUnie	8%	7%	3%	4%	5%	1%
D66	14%	18%	30%	6%	9%	22%
Partij voor de Dieren	4%	6%	3%	2%	2%	1%
Trots op NL			6%			37%

<i>in procenten van:</i>	<i>kiezer SP</i>			<i>kiezer PVV</i>		
	29/11/06	22/4/07	29/6/08	29/11/06	22/4/07	29/6/08
CDA	2%	0%	1%	17%	6%	6%
PvdA	36%	24%	12%	2%	0%	1%
SP	99%	95%	76%	14%	10%	2%
VVD	4%	1%	6%	22%	33%	15%
PVV	6%	9%	11%	97%	97%	88%
GrLinks	44%	40%	37%	10%	0%	1%
ChristenUnie	9%	6%	2%	1%	3%	1%
D66	4%	9%	23%	0%	0%	3%
Partij voor de Dieren	13%	13%	13%	5%	9%	4%
Trots op NL			8%			46%